

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. detsember 2025
(OR. en)

16234/25
ADD 2

LIMITE

EF 395
ECOFIN 1661
AG 191
BETREG 48
IA 216
ANTICI 204

EIB
ECB

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	ELi õigusaktide majanduslikud tagajärjed – B lisa. Metoodika

Delegatsioonidele edastatakse lisas teemareal nimetatud dokument.

Käesolevas märkuses selgitatakse ülevaatliku tabeli (A lisa) koostamiseks kasutatud andmete kogumise metoodikat. Metoodiline lähenemisviis on kokkuvõtlikult esitatud tabelis 1, sealhulgas järgmine: 1) millised õigusaktid on hõlmatud; 2) millisel puhul peetakse õigusakte asjakohasteks; 3) millised on majanduslikud tagajärjed; 4) majanduslike tagajärgede liigid; 5) A lisa kasutatud selgitus ettepanekute liigitamiseks vastavalt sellele, kas neile on lisatud täielik või osaline mõjuhindang või pole mõjuhindangut lisatud.

Üldiselt tasub rõhutada, et kõik tabelis esitatud andmed haldus- ja kohandamiskulude ning otsese kasu ja (olemasolu korral) kulude kokkuhoiu kohta on võetud seadusandlikele ettepanekutele lisatud komisjoni mõjuhindangutest. Tabelis on ka näidatud, millises ulatuses mõjuhindang koostati¹.

Puuduvad arvandmed tabelis on tingitud kas puudulikest mõjuhindangutest, milles ei ole loetletud kõiki asjaomaseid kulusid ja asjaomast kasu, või asjaolust, et komisjon ei ole mõjuhindangut koostanud. Lisaks ei esitata alati kvantifitseeritud hinnanguid või on need mõnikord puudulikud või paljudel juhtudel puuduvad. Mõjuhindangu puudumise korral ei sisalda tabel arvandmeid komisjoni talituste töödokumentidest või muudest sarnastest sisedokumentidest, kuna õiguskontrollikomitee ei ole neid ametlikult kinnitanud.

Läbipaistvuse eesmärgil järgitakse tabelis brutokuludel ja -tuludel põhinevat lähenemisviisi. Tabelisse on lisatud komisjoni mõjuhindangutes esitatud kõik kvantitatiivsed kulud ning kogu kvalitatiivne ja kvantitatiivne kasu või kulude kokkuhoid. Praeguseid mõjuhindanguid kasutades ei ole võimalik saada ühtset netoarvu, sest kasu on sageli kvalitatiivne või kvantifitseeritud viisil, mis muudab netoarvutused keeruliseks ilma mittepidevate valikuteta, mida võidakse vaidlustada. Kõik komisjoni mõjuhindangutes esitatud kvantifitseeritud kulude kokkuhoiu hinnangud on esitatud tabelis (veerg „kasu“). Kui tabelis esitatud konkreetse õigusakti kohta ei leita hinnangulist kulude kokkuhoiu, siis on see nii seetõttu, et komisjoni mõjuhindangus seda ei ole.

Tuleks rõhutada, et kui korduvkulud on komisjoni mõjuhindangutes mitme aasta peale kokku liidetud, on need kulud tabelis esitatud asjaomaste aastate aritmeetilise keskmisena, sest sõna „korduv“ viitab komisjoni mõjuhindangutes tavaliselt iga-aastasele sagedusele. Selles kohanduses ei võeta siiski arvesse asjaolu, et sõna „korduv“ võib tähendada ka muud kindlaksmääratud ajavahemikku, mis sõltub konkreetsest mõjuhindangust. Läbipaistvuse suurendamiseks eelistatakse lihtsustatud lähenemisviisi juhtumipõhisemale lähenemisviisile.

¹ Reeglina koostab komisjon mõjuhindanguid ettepanekute kohta, millel on eeldatavasti märkimisväärne majanduslik, keskkonnavalne või sotsiaalne mõju. Siiski on erandeid, peamiselt kiireloomulisusega seotud põhjustel. Sellistel juhtudel koostab komisjon selle asemel komisjoni talituste töödokumendi.

Eesistujariik Taani on läbipaistvuse huvides hoidunud komisjoni mõjuhinnangutest võetud arvude edasisest kohandamisest, isegi kui see võiks täpsust suurendada. Näiteks on kõik tabelis esitatud arvandmed antud mõjuhinnangutes esitatud jooksevhindades, mitte püsivhindades, milles võetakse arvesse inflatsiooni, kuna see nõuaks arvude kohandamist mitmesuguste eelduste alusel, mida saab vaidlustada ja kahtluse alla seada. Lisaks ei ole komisjoni mõjuhinnangutes esitatud ühekordseid kulusid ei aastapõhiselt ega tabelis diskonteeritult, jällegi seetõttu, et see nõuaks arvude kohandamist vaieldavate eelduste alusel, mis vähendaks läbipaistvust. Tuleks rõhutada, et mõlemad metodoloogilised valikud toovad kaasa kulude alahindamise.

Lõpetuseks tuleb märkida, et ülevaatlikus tabelis esitatud arvandmed on piiratud. Komisjoni individuaalsed mõjuhinnangud põhinevad mitmesugustel eeldustel, sealhulgas lähtestsenaariumidel, meetoditel, andmetel ja heaolumõõdikutel. Seetõttu ei pruugi üksikud arvandmed olla otseselt võrreldavad ning mõnel juhul võib erinevate mõjude kvantifitseerimine olla ebatäpne, ebakindel või mittetäielik. Lisaks võib mõne tulukategooria väärtus olla märkimisväärne, kuid kvantifitseerimine ei ole võimalik ja seega ei ole seda loetletud. Lisaks võib teatavatel õigusaktidel olla vastastikune mõju. Samuti tuleks märkida, et riiklik rakendamine (ülereguleerimine) võib kaasa tuua suuremad kulud ja põhjustada killustatust. Hoolimata nendest piirangutest ja kuigi neid arvandmeid ei saa vaadelda eraldi kasust, mida asjaomased ettepanekud tooksid, annavad need ligikaudse ülevaate praegu ettevalmistamisel olevate ELi õigusaktide kulude mõjust.

Tabel 1. A lisa kasutatud metoodiline lähenemisviis

Teema	Andmete ulatus	Tähelepanu nõudvad aspektid
1. Kohaldatavad õigusaktid	Määrused ja direktiivid.	Kõik ettepanekud, mille üle peetakse nõukogus läbirääkimisi või mille kohta COREPER on vastu võtnud nõukogu volitused kolmepoolseteks kohtumisteks. Hõlmab kõiki menetluses olevaid õigusakte kuni 8. oktoobrini 2025 (parlamendis 23. oktoobril kokku lepitud mullaseire direktiiv on välja jäetud).
	Ei hõlma otsuseid, soovitusi, arvamusi ega delegeeritud õigusakte või rakendusakte.	Delegeeritud õigusaktid või rakendusaktid jäetakse välja, kuna nendega kaasnevad harva mõjuhinnangud. Nõukogu 2023. aasta mõju hindamise aruande kohaselt tehti mõjuhinnang 0,5 % delegeeritud õigusaktide kohta. Mõnel juhul võivad delegeeritud õigusaktid tekitada märkimisväärset kulu/koormust.
2. Asjakohasus	a) Õigusaktid, mille üle peetakse nõukogus läbirääkimisi.	Ebapiisava toetuse korral ei pruugita ettepanekuid vastu võtta, isegi kui komisjon ettepanekut tagasi ei võta.
	b) Õigusaktid, mille vastuvõtmiseks on nõukogu volitus vastu võetud.	
3. Arvesse võetud majanduslikud tagajärjed	a) Otsesed haldus- ja kohandamiskulud, nii korduvad kui ka ühekordsed, samuti otsene kasu ja (võimaluse korral) otsene kulude kokkuvõtteid.	Tuletatud komisjoni mõjuhinnangust minimaalsete andmekohandustega. Kasu, kulude kokkuvõtteid ja kulud on raske majanduslike netotagajärgede arvandmeteks ümber arvutada, sest sageli ei täpsustata, kas kulud, kulude kokkuvõtteid ja kasu on korduvad või ühekordsed või kas need mõjutavad ettevõtjaid või avaliku sektori asutusi.
	b) Mõjuhinnangutest tulenevad hinnangud, mis koostatakse tavaliselt ettepanekute esitamise ajal. Mõjuhinnanguid ajakohastatakse mõnikord hiljem, võttes arvesse muudatusettepanekuid, kuid seda juhtub harva.	Tegelikud arvud võivad erineda esialgses ettepanekus märgitudest. Kui uus meetod oluliste muudatuste arvestamiseks on välja töötatud ja kasutusel, saab andmeid vastavalt kohandada.
	c) Mõjuhinnangutes kirjeldatud eelistatud (või ainsa) variandi alusel.	Euroopa Parlament ja nõukogu võisid pidada läbirääkimisi mõne teise lahenduse või hoopis teistsuguse lahenduse üle.
	d) Andmed hõlmavad ainult otsest, mitte kaudset kulu, kulude kokkuvõtteid ja kasu. Kui hinnang hõlmab vahemikku, on see esitatud andmetes, vt A lisa.	
4. Kulude liik	a) Riigi eelarvete puhul kasutatakse kogubrutokulusid, st kõigi 27 liikmesriigi kulusid.	Mõju liikmesriikidele on erinev, sõltuvalt sellistest teguritest nagu selle suurus või kehtiv poliitika.
	b) Kõikide ELi liikmesriikide kulud liidetakse kokku. Kui ei ole täpsustatud, et teenuseosutajate kulud on seotud avaliku sektori asutustega, loetakse need ettevõtjate kuludeks.	
5. A lisa selgitus	0 = Hindamine on tehtud, ettepanekul ei ole eeldatavasti majanduslikke tagajärgi.	
	>0 = Hindamine on tehtud, eeldatakse, et ettepanekul on kvantifitseerimata kulud.	
	„-“ = Hinnang puudub	
Üldised märkused	Kulud hõlmavad minimaalset rakendamist. Direktiivide puhul võivad liikmesriigid neid rangemalt rakendada.	